

T.b.v. presidium 27 mei:

N.a.v. de bijeenkomst met de raad op 17 maart jl zijn een aantal afspraken gemaakt. Afgesproken is om die in de raad te bekrachtigen. De werkgroep samenwerking heeft onderstaand raadsvoorstel geformuleerd. Zij kunnen zelf als werkgroep geen RV agenderen. Daarom loopt dit via de weg van het presidium.

Vraag aan het presidium:

Is het presidium akkoord om dit voorstel toe te voegen aan de agenda's van de Raad Debatteert van 12 juni a.s. en de Raad Besluit van 19 juni a.s.?

Raadsvoorstel

Zaaknummer

Aan	: Raad van Geertruidenberg
Raadsvergadering	: 08 mei 2025
Agendanummer	:
Onderwerp	: (her-) bevestiging van afspraken proces raadsvergaderingen
Portefeuillehouder	: M. Witte

Voorstel

De gemeenteraad besluit:

1. Bij de 'Raad Debatteert' en de 'Raad Besluit' neemt de wethouder als portefeuillehouder in eerste termijn plaats aan de tafel naast de voorzitter. In de tweede termijn zit hij/zij aan de tafel van het college aan de zijkant. De gemeenteraad kan de portefeuillehouder verzoeken een toelichting te geven of vragen te beantwoorden; dan neemt de portefeuillehouder het woord van achter het spreekgestoelte.
2. Interrupties hoeven niet te eindigen in een vraag. Interrupties zijn kort.
3. De volgorde van spreken start bij de fractie van het raadslid dat wordt aangewezen als primus bij hoofdelijke stemming. De volgorde van spreken is daarna:
 - o Keerpunt '74
 - o Gemeentebelangen
 - o Lokaal+
 - o Fractie Broeders/Hooijmaijers
 - o Morgen!
 - o Fractie Igor van Nunen
 - o VVD
 - o SVP
4. Eventuele kritiek op de wijze van leiden van de vergadering vindt plaats buiten de raadsvergadering.
5. Wethouders mogen wel met de raad in gesprek tijdens de raad luistert (conform Reglement van Orde).
6. Over ordevoorstellen wordt geen debat gevoerd. Ordevoorstellen worden direct in stemming gebracht (conform Reglement van Orde).

Samenvatting

Tijdens de bijeenkomst van de raad van 17 maart 2025 (met als onderwerp samenwerking in de raad) is onder andere gesproken over het proces van de raadsvergaderingen. Een werkgroep bestaande uit 'nieuwe' raadsleden heeft de bijeenkomst voorbereid en enkele voorstellen gepresenteerd teneinde het debat tussen de raadsleden onderling te faciliteren en te versterken. Het gesprek met de raadsleden leidde tot afspraken over een aantal concrete maatregelen die al snel en eenvoudig kunnen worden ingevoerd.

Argumenten**1.1 Het onderlinge debat tussen raadsleden wordt versterkt**

In een open en eerlijk gesprek met de raadsleden is op 17 maart gesproken over tal van ideeën die de loop van raadsvergaderingen kan verbeteren. De raadsleden gaven aan dat de aanwezigheid van de portefeuillehouder (met name bij de eerste termijn van bespreking van een onderwerp) wenselijk is. Zo kunnen raadsleden vragen stellen aan de portefeuillehouder en neemt hij zichtbaar deel aan het debat. De aanwezigheid van de portefeuillehouder (in de kring van de raad) wordt niet nodig geacht in de tweede termijn, tenzij er nog concrete vragen worden gesteld.

1.2 Een interruptie is een onderbreking van een spreker; een interruptie bestaat uit een korte vraag of een korte opmerking.

Bij de leden van de raad en de voorzitter is het beeld ontstaan dat interrupties alléén kunnen worden gedaan in de vorm van een vraag. Dit leidt regelmatig tot een gekunstelde vorm van interruptie, die eindigt met vragen als: 'bent u dat met me eens?' of 'vind u ook niet?'. Voorgesteld wordt hiermee te stoppen, waarbij wél de afspraak wordt gemaakt dat interrupties kort zijn.

1.3 De volgorde van spreken is belangrijk in een raadsvergadering

De volgorde van spreken wordt bepaald door de (toevallige) indeling van de raadszaal. De raadsleden van de coalitie zitten naast elkaar (gezien vanuit het standpunt van de voorzitter links) en de raadsleden van de oppositie zitten aan de rechterzijde (bezien vanuit de voorzitter). Dus, afhankelijk van het eerste raadslid dat begint bij hoofdelijke stemming, is er weinig dynamiek in het debat, doordat eerst de oppositie (of coalitie) aan het woord is of andersom. De gedachte is dat het debat wint aan dynamiek als de fracties van de coalitie en oppositie wisselend het woord voeren.

1.4 Opmerkingen op de leiding van de vergadering kan afleiden van de inhoud van het debat.

Opmerkingen op de leiding van de vergadering zijn veelal een gevolg van ongenoegen over de ruimte die wordt geboden om het standpunt van een raadslid te kunnen verwoorden. Dit ongenoegen leidt niet zelden tot een escalatie van teleurstelling, frustratie en boosheid. Allemaal emoties die in het algemeen niet bevorderlijk zijn voor een constructief debat tussen raadsleden en het college. Tijdens de bijeenkomst van 17 maart 2025 is door de raadsleden de afspraak gemaakt om eventuele kritiek op de wijze van leiden van de vergadering niet te uiten tijdens de vergadering. Het gesprek hierover kan een-op-een plaatsvinden buiten de vergadering of kan worden besproken in een bijeenkomst van het presidium.

1.5 De Raad Luistert is bedoeld om zoveel mogelijk informatie onderling uit te wisselen.

Soms zeggen wethouder: "Wij mogen toch niet het woord voeren tijdens vergaderingen van de raad luistert." Met enige regelmaat wordt deze opmerking bevestigd door één of meer raadsleden. Het doel van de Raad Luistert is zoveel mogelijk informatie onderling uit te wisselen, hetgeen niet mogelijk zou zijn als één van de betrokken 'partijen' het woord niet zou mogen voeren.

Het doel van vergaderingen van de Raad Luistert is (volgens de verordening op de raad luistert en de raad debatteert 2022):

- 1. Het doel van de raad luistert is het bieden van ruimte aan fractiedeelnemers, collegeleden, ambtenaren en vertegenwoordigers van de 5 O's om over de geagendeerde onderwerpen zoveel mogelijk informatie onderling uit te wisselen.*
- 2. Het gaat er om een goed inzicht in een situatie, een onderwerp of een voorstel te krijgen, zodat de fractiedeelnemers sec of bij de raad debatteert, een goede mening kunnen vormen.*

1.6 Voorstellen van orde betreffen technische aanpassingsvoorstellen over de loop van de vergadering

Artikel 13 van het Reglement van Orde van de raad van Geertruidenberg houdende bepalingen over de vergaderingen en werkzaamheden van de raad 2022 luidt:

Raadsleden kunnen tijdens een raadsvergadering mondeling een voorstel van orde betreffende de vergadering doen. De raad beslist hier terstond over; er is geen ruimte voor debat.

Kanttekeningen

1.1 Portefeuillehouder zit wél aan de 'raadstafel' in de eerste termijn

Vanuit de raadsleden (tijdens de bijeenkomst van 17 maart 2025) is de wens uitgesproken om de portefeuillehouder in de eerste termijn te kunnen bevragen over het voorstel.

1.4 De voorzitter van de vergadering moet kunnen worden aangesproken tijdens de raadsvergadering

Deze afspraak om feedback over de leiding van de vergadering buiten de vergadering is geen harde eis, wanneer sprake is waarin verder vergaderen wordt bemoeilijkt. Dan kan er voor worden gekozen om een en ander te bespreken tijdens een schorsing.

Financiën

Met dit raadsvoorstel zijn geen directe kosten gemoeid. Na besluitvorming door de gemeenteraad kunnen de gemaakte afspraken direct worden ingevoerd.

Communicatie

Specifieke communicatie over het onderhavige voorstel is niet nodig.

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij vaststelling aan.

Hoogachtend,

De griffier

De voorzitter,

G.M. Brunsveld

M. Witte

De raad van de gemeente Geertruidenberg;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Geertruidenberg.

Besluit:

De gemeenteraad besluit:

1. Bij de 'Raad Debatteert' en de 'Raad Besluit' neemt de wethouder als portefeuillehouder in eerste termijn plaats aan de tafel naast de voorzitter. In de tweede termijn zit hij/zij aan de tafel van het college aan de zijkant. De gemeenteraad kan de portefeuillehouder verzoeken een toelichting te geven of vragen te beantwoorden; dan neemt de portefeuillehouder het woord van achter het spreekgestoelte.
2. Interrupties hoeven niet te eindigen in een vraag. Interrupties zijn kort.
3. De volgorde van spreken start bij de fractie van het raadslid dat wordt aangewezen als primus bij hoofdelijke stemming. De volgorde van spreken is daarna:
 - a. Keerpunt '74
 - b. Gemeentebelangen
 - c. Lokaal+
 - d. Fractie Broeders/Hooijmaijers
 - e. Morgen!
 - f. Fractie Igor van Nunen
 - g. VVD
 - h. SVP
4. Eventuele kritiek op de wijze van leiden van de vergadering vindt plaats buiten de raadsvergadering.
5. Wethouders mogen wel met de raad in gesprek tijdens de raad luistert (conform Reglement van Orde).
6. Over ordevoorstellen wordt geen debat gevoerd. Ordevoorstellen worden direct in stemming gebracht (conform Reglement van Orde).

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 19 juni 2025,

Geertruidenberg,

de raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

G.M. Brunsveld

M. Witte